„Despre viața lui Moise”

Sfântul Grigore de Nyssa

Într- o reprezentație gratuită susținută de Eugenia Sofra - Mathesa

Sursă: Cartea „Mosaic Rod ... Urme Biblice, ediția a 3-a”. Publicată de Biroul pentru Tineret și Catehism al Sfintei Mitropolii de Megara și Salamina, pe cheltuiala Fondului General pentru Operele Sfintei Mitropolii din Philadelphia. Cu editare și introducere teologică de Părintele Chrysostomos Koulouriotis, cu asistența Venerabilului Mitropolit de Megara și Salamina Bartolomeu. Eptalofos SAEE. Mai 2008.
Traducere într-o limbă minunată, a unor fragmente dintr-o lucrare minunată a Sfântului Grigorie de Nyssa.

Fiind mai în vârstă, consider că este bine și prudent, Cezarie, să te supui cerințelor tinereții tale studioase și să descriu viața perfectă după un model hagiografic biblic.

Dar cum aș putea să vă vorbesc despre virtute și perfecțiune, când prin natura lor nu au limite? Dumnezeu Însuși este o Natură infinită și nelimitată, prin urmare este imposibil ca cineva să atingă perfecțiunea, deoarece limita lor se pierde în infinit. Mai înțelept, aș spune că natura omului este de așa natură încât el dorește și caută cât mai multă participare la bine. Aceasta este ceea ce ne învață Sfânta Biblie și ne îndeamnă să studiem viețile oamenilor glorioși, corectându-ne astfel propriul curs în marea tulbure a lumii. În plus, viețile Sfinților Oameni sunt relatate din acest motiv în atâtea detalii, astfel încât cei care se străduiesc pentru dobândirea binelui să le poată imita.

Să-l luăm, așadar, pe Moise ca model și să încercăm să înțelegem viața desăvârșită, pe cât este posibil în firea noastră pământească.

Nașterea lui Moise

...Întrucât legea lumii impunea uciderea băieților evrei, s-a născut Moise și aceasta confirmă că renașterea omului într-o viață virtuoasă aduce neplăcerea diavolului tiran. Apele râului Nil s-au revărsat și au primit cu sălbăticie pruncii goi și neprotejați, așa cum omul se naște gol și este

aruncat direct în valurile succesive ale patimilor. Dar previziunea păstrează vlăstarul fraged și prețios într-o cutie sigilată, care îl transportă în siguranță la destinație. Educația și educația seculară sunt cele care îl mențin inițial pe om la suprafața vieții, bine protejat de tulburările vieții. Viața de zi cu zi ne învață și aceasta, că pe cei care reușesc să nu fie copleșiți de minciunile omenești, însăși viața lor păcătoasă îi împinge înainte, cu avânt și violență, astfel încât virtutea lor să nu-i tulbure frumusețea ipocrită.

Fiica faraonului era stearpă și fără copii, asemenea înțelepciunii lumești omenești, care caută să fie numită mama copilului, dar mama autentică și adevărată, învățătura Bisericii, nu încetează niciodată să hrănească omul cu lumina cunoașterii lui Dumnezeu. Prin urmare, este inevitabilă întoarcerea la mama naturală, Biserica, care cu poruncile și tradițiile ei hrănește și întărește sufletul, ridicându-l la înălțimi pure...

Rugul Aprins

... Rămânând statornici în adevărata viață creștină, adevărul va străluci în noi în toată gloria sa, luminând ochii închiși ai sufletului. Adevărul este Dumnezeu care Se revelează, ca în Moise, într-o strălucire de nedescris. Fecioara Maria este rugul, care, în timp ce Lumina Divinității i-a dat foc, a păstrat rugul nears, fără a distruge floarea prețioasă a fecioriei odată cu nașterea.

Cum, cu adevărat, putem urca sus cu picioarele grele și legate? Cum ne vom apropia de Lumina Adevărului, dacă nu ni se dezlegă veșmântul pământesc de piele pe care îl purtăm cu toții din cauza neascultării?

Schimbarea mâinii drepte a lui Moise ne amintește de Unul-Născut Fiu al lui Dumnezeu, care este la dreapta Tatălui. După cum S-a revelat din sânul Tatălui, S-a schimbat și a devenit asemenea nouă, om, a rămas cu noi, vindecându-ne sufletele bolnave, și apoi S-a întors din nou la sânul Tatălui, fără a-Și schimba Natura Divină...

Toiagul lui Moise

... Nu vă scandalizați de transformarea toiagului într-un șarpe, pentru că noi, chipurile, transferăm învățătura Întrupării Cuvântului la o reptilă dezgustătoare și necurată. Biblia, într-adevăr, îl numește pe tatăl păcatului un șarpe. Dar Domnul nostru a devenit și unul dintre noi, cei umili, ca și cum S-ar fi îmbrăcat cu firea umană păcătoasă, pentru a distruge șerpii egiptenilor, iar când s-a realizat acest lucru, a devenit din nou un toiag, care pedepsește păcatul, odihnește de trudă și oboseală și odihnește mintea ca un sprijin plin de speranță al credinței. Căci credința este mai presus de orice speranță.

Moise a fost urmat de o soție străină, deoarece educația seculară este permisă să fie dublată de noi când vine vorba de conceperea virtuților. Când fiecare element carnal și idolatric este eliminat din viziunea seculară asupra vieții, atunci ceea ce va rămâne va fi un copil de origine nobilă și aristocratică...

Aaron, tovarăș și ajutor

... toată lumea știe că după căderea noastră, Dumnezeu a prevăzut un Înger, care stă alături și ajută viața fiecăruia. Pe de altă parte, corupătorul firii, devastează viața omului. Printre ei, omul se luptă să dobândească virtute lângă Îngerul său păzitor. Atunci se simte acoperit de ajutorul fratelui său. Îngerul este ajutorul prețios care va sta alături de noi atunci când ne vom apropia de Puternicul Faraon. Așadar, Marele Moise a avut un tovarăș și un ajutor prețios, pe Aaron...

Primele răni

... Moise le-a promis compatrioților săi eliberarea din legăturile robiei. Însă, poporul a devenit timid văzând puterea vrăjmașului și s-a îndoit de ajutorul divin. Astfel, cel începător și imatur în chestiunile spirituale este îngrozit de primele ispite. Tocmai asta caută demonii, ca sclavul să nu-și ridice ochii spre cer, ci să se târască pe pământ și să se amestece cu noroiul. Plăcerile, bogăția și deșartea țin sufletul înlănțuit și nu-l lasă să-și întoarcă ochii spre cer cerând ajutor. Viața filozofică și virtuoasă duce la adevărata libertate. Rănile care i-au lovit pe egipteni sunt alegorice. Numele de credință extras din Sfintele Lecturi este ca o apă rece și

cristalină pentru cei virtuoși, în timp ce pentru cei răi devine murdară ca sângele.

Odraslele răului, asemenea altor broaște, cauzează stricăciune și se hrănesc cu inimile murdare ale oamenilor. Viața desfrânată, imitarea naturii irațională, brutalitatea datorată patimilor sunt mlaștinile, unde păcatele cresc și se înmulțesc. Cu vederea (privind ciudat-rău) patima pătrunde în suflet, în timp ce cu mâncarea nepăsătoare se urcă pe masă. Și dacă cercetezi și cămarele, adică tainele și locurile ascunse ale sufletului, atunci vei găsi grămezi întregi de broaște ale păcatului.

Aerul s-a întunecat în ochii egiptenilor, în timp ce pentru evrei era lumină abundentă și strălucitoare, iar acest lucru se întâmpla nu pentru că o putere superioară l-ar fi destinat pe unul Luminii și pe celălalt întunericului, ci pentru că noi înșine avem în firea noastră voința pentru întuneric și lumină și astfel vedem ce vom alege noi înșine. Același lucru este valabil și pentru viața luminoasă, care depinde exclusiv de voința omului.

Dar, indiferent cât de cumplite erau plăgile, sufletul faraonului s-a împietrit și mai mult. Căci era deja pradă păcatului, care aduce apatie, amorțeală și lipsă de durere.

Odată ce Moise și-a întins mâinile, broaștele și alte insecte dăunătoare au dispărut. Mâinile sale întinse amintesc de Sfintele Mâini ale lui Hristos Legiuitorul, care au fost deschise pe Cruce pentru mântuirea întregii omeniri…

Moartea primului născut

... Moartea primului născut pare o pedeapsă foarte crudă și inumană, deoarece un prunc care, din cauza vârstei sale imature, nu poate deosebi binele de rău, nu ar trebui niciodată pedepsit. În copilărie nu există pasiuni.

Deci, dacă un copil este pedepsit pentru răutatea tatălui, atunci unde este dreptatea?

Aplicând interpretarea alegorică a sensului, înțelegem că oricine năzuiește spre virtute trebuie să elimine cauzele prime ale răului și consecințele lor triste. Trebuie să eradicăm cea mai mică dorință rea și cea mai mică mânie, astfel încât să nu ne temem de contaminarea adulterului, nici de murdăria crimei.

Îngerul nimicitor nu a lovit casele care aveau pragul și stâlpii ușilor pictați cu Sângele Mielului. Istoria ne învață că, dacă moartea primelor dorințe elimină atacul vrăjmașului, sângele Adevăratului Miel împiedică intrarea distrugerii păcatului în noi.

Educația seculară a împărțit, foarte corect, sufletul în trei părți: mintea logică, adică rațională, cea doritoare și cea emoțională.

Dintre acestea trei, se spune că prima, mintea, este superioară celorlalte două, care sunt considerate auxiliare, dar inferioare. Mintea este întărită de emoție, astfel încât este curajoasă, în timp ce prin dorință este înălțată spre întâlnirea cu binele. Atâta timp cât sufletul menține acest echilibru, își asigură stabilitatea și progresează în virtute. Totuși, dacă această relație este inversată și lucrurile merg prost, iar emoția și dorințele învinge rațiunea, atunci păcatul poate intra ușor. Din acest motiv, Moise a poruncit poporului să picteze mai întâi grinda orizontală a ușii și apoi cei doi stâlpi ai ușii, dând puterii rațiunii prioritatea și sfințenia pe care o merită…

Nefeli cel Strălucitor

... Să menționăm încă o dată că cei care își doresc virtutea și vor să urmeze calea ei anevoioasă, abandonând limitele dominației egiptene asupra patimilor, sunt însoțiți de atacurile ispitelor, provocând tristețe, frică și chiar amenințarea cu moartea. Moise și-a îndreptat ochii sufletului către Dumnezeu, cerându-I ajutor, iar intensitatea implorării secrete a fost atât de mare încât Dumnezeu a răspuns: „De ce strigi către mine?”!

Rugăciunea formulată clar este cea care nu strigă, ci vine dintr-o vorbire interioară profundă și o conștiință complet curată. Salvarea în pericol vine întotdeauna din ceruri.

Calea pe care au mers israeliții era ciudată, căci prin fața ochilor lor înainta un nor luminos, ceea ce este pe bună dreptate atribuit Harului Duhului Sfânt, care îi călăuzește pe cei vrednici spre Bine și când cineva îl urmează, traversează chiar marea vastă și neexplorată a lumii și a patimilor...

Traversarea Mării Roșii

...Israeliții conduceau, iar armata egipteană complet înarmată îi urmărea. Omul merge pe calea Binelui, în timp ce este urmărit de pasiunile sufletului. Calomnia este ca o praștie, mânia cu sulițele ei ascuțite și patima plăcerilor, cai nebuni care trag după carul minții.

Toată lumea a intrat în apă, dar în timp ce pentru luptători a stat ca un zid de apă dătător de viață și protector, pentru persecutori s-a transformat într-un mormânt ud.

După ce ieșim din apă, să rămânem vrăjmașul la fund, adică, după ce ne-am cufundat în apa tainică și mântuitoare a Botezului, să umilim în noi patimile sufletului, lăcomia, desfrânarea, firea prădătoare, mândria, egoismul, mânia. În această apă, moartea se deosebește de viață, vrăjmașul de prieten...

Rătăcind în deșert

... După traversarea Mării Roșii, a urmat o călătorie grea de trei zile, iar toiagul lui Moise a transformat apa amară în dulce. Așa se întâmplă cu cei care părăsesc viața eliberată. La început, apa virtuții pare amară, dar când Lemnul intră în apă, adică atunci când credem din toată inima în Jertfa Crucii Domnului nostru și în Învierea Lui din morți, atunci viața virtuții devine dulce, băubilă și plăcută din nădejdea bunurilor viitoare. Douăsprezece izvoare au apărut pentru a potoli setea oamenilor, țâșnind apă curată și dulce de băut, și șaptezeci de palmieri falnici și umbroși, elemente care simbolizează Adevărul Evangheliei. De la doisprezece Apostoli a venit Predica Mântuirii lui Hristos și șaptezeci de Diaconi au luat în mâinile lor răspândirea Evangheliei, oferind odihnă și înviorare sufletelor tulburate ale acestui pământ.

În lunga lor călătorie, israeliții au întâmpinat greutăți, foame și sete. Dar când Moise a lovit stânca, a țâșnit apă limpede și scânteietoare. Stânca, așa cum s-a spus, îl simbolizează pe Hristos. Solidă și dură pentru necredincioși, dar atunci când este atinsă doar cu toiagul credinței și al speranței, devine o băutură care potolește setea și îi înviorează pe cei care o doresc.

Israeliții erau flămânzi și mâncarea venea din ceruri. Hrană care nu creștea în pământ, nici nu era dospită, nici nu era coaptă, ci era pâine cerească ce satisfăcea poporul după nevoia fiecăruia. Mana trebuia consumată și când rămânea, creșteau viermi, amintindu-ne că sub dorința lăcomiei stă viermele păcatului. Israeliții și-au potolit foamea, primind hrană secretă și au început imediat luptele împotriva dușmanilor. De fiecare dată când armata vedea mâinile întinse ale lui Moise, câștiga, în timp ce atunci când erau coborâte, se retrăgea. Puteți înțelege cu ușurință că mâinile întinse simbolizează Victoria asupra răului, care s-a realizat prin Jertfa lui Iisus Hristos pe Cruce...

Muntele Bobotează

... Cel ce a fost întărit prin hrană și și-a dovedit valoarea în confruntarea cu vrăjmașul, ieșind victorios, este condus la cunoașterea tainică a lui Dumnezeu.

În primul rând, el trebuie purificat, astfel încât cu un suflet nepătat să poată încerca să atingă teoria intelectualilor.

Cum ar trebui curățați ochii sufletului?

Cu siguranță cu Pocăință, dar și cu faptele bune pe care le săvârșim în această viață.

Teoria despre Dumnezeu nu se face cu văzul sau auzul, deoarece El este departe de orice simț și dimensiune umană, în afara oricărei forme și prejudecăți logice. Pentru a te afla în cunoașterea lui Dumnezeu, trebuie să urci singur foarte sus, pe cărări accidentate și inaccesibile. Mulțimea de la poalele muntelui aștepta cu nerăbdare Revelațiile Divine, care aveau să fie făcute virtuosului lor conducător și trimis. Moise, urcând, a intrat în

ceața întunecată și acolo L-a întâlnit pe Dumnezeu. Pentru că pentru mintea omenească, esența lui Dumnezeu este acoperită de un întuneric adânc, astfel încât nimeni nu o poate desluși clar.

Moise a reușit să intre în sanctuarele cunoașterii lui Dumnezeu și acolo a văzut tabernacolul nefăcut de mâini omenești. A luat în mâini tablele Poruncilor și s-a coborât la Poporul său. Idolatria, în care căzuseră israeliții, l-a făcut să rupă primele table ale Legii și să-i înarmeze pe leviți împotriva compatrioților lor. El însuși s-a urcat din nou pe munte și a adus table noi făcute din material din pământ.

Amintindu-ne de venirea omului pe lume, putem observa că primele table simbolizează natura umană nemuritoare și indivizibilă, așa cum fusese creată de mâinile lui Dumnezeu și împodobită cu literele nescrise ale Legii, deoarece voința binelui și aversiunea față de rău erau înnăscute în ea. Dar când s-a auzit sunetul păcatului, atunci natura umană s-a prăbușit la pământ, rupându-și prima formă în mii de bucăți. Dumnezeul cel milostiv a întreprins din nou mântuirea ei, construind din materialul pământului noi table ale Legii și prin Fecioara Maria ne-a dat vechea noastră unitate sacră, pentru că odată cu venirea Domnului nostru, am găsit din nou calea Mântuirii și am devenit Nemuritori. Materialul pământului este carnea pieritoare cu care S-a îmbrăcat Unul-Născut Fiul lui Dumnezeu pentru a reda omului Legea.

Moise I-a cerut lui Dumnezeu să-I vadă slava față în față și, deși inițial asigurarea lui Dumnezeu a fost încurajatoare, cererea sa a fost în cele din urmă respinsă. Omul nu-L poate vedea pe Dumnezeu direct, dar Îl poate cunoaște prin lucrările lui Isus Hristos. Așa cum sufletul nostru este invizibil, deși existența sa este confirmată de comportamentul trupului omenesc, tot așa Dumnezeu nu poate fi văzut de ochii oamenilor, ci prin providența și lucrările Sale „este văzut și înțeles”. Moise a văzut în cele din urmă doar spatele lui Dumnezeu, iar acesta este un simbolism minunat. Isus Hristos i-a îndemnat pe ucenicii Săi să-L urmeze. Moise, care ardea de dorința de a-L vedea pe Dumnezeu, a fost învățat că acest lucru se putea face doar dacă Îl urma, adică dacă El mergea înainte, aceasta este cunoașterea lui Dumnezeu. Să-I percepi trecerea și să-L urmezi.

Acest pasaj semnifică îndrumarea pentru ceea ce urmează, motiv pentru care Dumnezeu a spus: „nu vei vedea fața Mea”, pentru că atunci când ne

întâlnim față în față cu ghidul, atunci este clar că drumurile noastre au devenit opuse...

Invidia fraților săi

Pe măsură ce acest om glorios cobora la Poporul său, o altă dezamăgire îl aștepta. Invidia fraților săi. Invidia este considerată tatăl morții și mama calamităților. Ne-a exilat din Paradis și ne-a exclus din Pomul Vieții, ne-a deposedat de Darurile Divine și apoi ne-a lăsat să ne ascundem de rușine pentru goliciunea noastră. Invidia i-a învins pe mulți înaintea lui Moise, dar asupra acestui om curajos s-a sfărâmat ca un vas de lut lovit de o piatră. Binecuvântat este cel care a ajuns la un asemenea grad de perfecțiune încât săgețile vrăjmașului nu au putut ajunge la propria sa înălțime. Un model de suflet este cel care nu este rănit de patimile omenești și nu numai că rezistă ispitei, ci găsește puterea de a se elibera de furia răzbunării și chiar de a-L implora pe Dumnezeu pentru frații săi, care au fost încercați de boala trupului.

Tot așa, când Moise a văzut pedeapsa dreaptă a lui Dumnezeu căzând asupra criticilor săi, s-a rugat cu ardoare și i-a vindecat.

Oamenii slabi au căzut atunci în patima lăcomiei și, mâncând carne, au disprețuit mana cerească. Atunci, conducătorul lor virtuos l-a trimis pe Iosua împreună cu alți oameni să spioneze pământul făgăduit și să aducă poporului vestea plinătății și abundenței bunurilor care se aflau acolo.

Iscoadele bunurilor viitoare ale Împărăției Cerești pot fi gândurile bune care mângâie sufletul în lupta sa. Strugurii atârnați în pom erau aduși de iscoade oamenilor și acesta este simbolismul Celui care a fost spânzurat pe Cruce și Sângele Său a devenit băutura mântuirii pentru cei care au crezut în El…

Șarpele de bronz

... Israeliților le era greu să accepte geniul lui Moise. Erau încă sclavi ai plăcerilor egiptene. Dorința pentru cele interzise dădea naștere șerpilor, care cu mușcătura lor brutală revărsau otravă mortală asupra celor pe care

îi răneau, în timp ce Legiuitorul, sub forma unui șarpe, folosea greșit puterea celor adevărați.

Dorințele se numesc șerpi. Dar cel care privește spre Cel ce S-a suit pe Cruce respinge patima și risipește otrava departe, folosind frica de legea divină ca medicament.

Așadar, omul este eliberat de păcat prin Iisus Hristos, care a luat chipul păcatului și a devenit asemenea nouă.

Oamenii de astăzi și-au slăbit legăturile cu credința și relația lor cu misterele sfințitoare ale Bisericii, motiv pentru care rămân neacoperiti și expuși răului și sunt vulnerabili în fața forțelor malefice, deoarece le lipsește puterea irezistibilă și invincibilă a lui Dumnezeu. Un principiu fundamental pentru ceea ce credem este să privim cu atenție la Patimile lui Hristos, care a luat asupra Sa, pentru noi, boala.

Și patima este Crucea, iar cel care privește spre ea nu este atacat de otrava dorinței. A privi spre Cruce înseamnă că și-a făcut întreaga viață moartă față de lume și s-a răstignit pe sine, pentru a fi neclintit în credință.

Adevărata preoție

... Preoția este ceva sacru și nu uman. Acest lucru se explică prin toiagul seminției, care a prins rădăcini și a încolțit ramuri cu putere divină și a adus rod, care a ajuns la maturitate. Fructul a fost o nucă. Este necesar să reflectăm, văzând acest fruct, asupra a ce fel de viață preoțească ar trebui să fie. Adică o viață de constrângere fizică, suferință și împietrire, care include în cadrul ei un fruct delicios și invizibil.

Dacă veți vedea vreodată viața unui preot asemănându-se cu un măr copt, atunci veți vedea și podoaba excesivă, mesele bogate și plăcerile nemăsurate. Dar rodul Preoției este cumpătarea și privațiunea. Calea regală, așa cum menționa Aristotel, este „mijlocul”, adică echilibrul dintre extremele periculoase, cum ar fi sărăcia spirituală, pe de o parte, și excesul lumesc vanitos, pe de altă parte...

Fiicele Moabului

... Până la sfârșitul călătoriei, răul nu a încetat să-i chinuie pe israeliți. Astfel, le oferea plăcerea drept momeală pentru a atrage cu ușurință sufletele lacome în cârligul distrugerii.

Când femeile moabite străine au apărut în fața lor, acestea și-au abandonat bătăliile și scopurile și s-au aruncat în desfrâu. Vedeți, așadar, că atunci când rațiunea noastră nu ne controlează acțiunile, devenim ca niște animale fără rațiune; de aceea, când sufletul este încântat de teoria Binelui, simțurile sale, care sunt hrănite de plăcere, rămân adormite. După cum spune Platon, „orice plăcere și tristețe excesivă pironește sufletul în carnea pieritoare". Plăcerea duce la nemăsurarea pasiunilor. Ca un lanț, o pasiune trage după ea o alta, iar cum sufletul este nepăzit, este târât înlănțuit spre distrugere. Așadar, cei care au stat mai puternici decât armele mortale ale egiptenilor, elementele naturii și mușcătura mortală a șerpilor, valurile uriașe ale Mării Roșii și Îngerul distrugător al Morții, s-au dovedit a fi inferiori în fața femeilor străine și necunoscute.

Cred că acest episod oferă un sfat benefic din punct de vedere spiritual, deoarece ne învață că, deși pasiunile sunt multe și luptă cu înverșunare împotriva gândurilor omenești, niciuna nu exercită o presiune atât de sufocantă asupra noastră precum pasiunea plăcerii. Este dușmanul pe care omul îl învinge cu greu. Domnul Însuși, în Evanghelia Sa, ne sfătuiește să stăm cât mai departe de rău, deoarece este nevoie doar de o singură privire pentru ca dorința pasională să prindă rădăcini în suflet. Pentru că cel care acceptă pasiunea cu ochii deschide calea către rău, în detrimentul sufletului său. Tendința spre desfrâu îl induce în eroare pe om, uitând adevărata sa destinație...

Măreția personalității lui Moise

... Ne apropiem încet de sfârșitul discursului despre Moise, cel care s-a înălțat în timpul vieții sale prin atâtea ascensiuni, încât, după cum cred, viața sa apare complet clară în fața ochilor tuturor, asemenea zborului vulturului, care cu aripile sale puternice sfâșie eterul ascensiunii mentale.

Acest om perfect s-a născut într-o perioadă în care era considerat o încălcare a te naște evreu.

Da, tiranul a pedepsit această naștere cu moartea, dar în cele din urmă copilul a fost salvat mai întâi prin bunăvoința părinților săi și apoi de propriul mediu al inamicului, care nu numai că l-a adunat în palat, dar l-a și crescut și i-a oferit o educație de invidiat și variată.

El însuși, disprețuind onorurile, funcțiile și bijuteriile regale, a îmbrăcat umila haină a virtuții. Aceasta înseamnă cu siguranță că grija excesivă pentru supraviețuirea în viața prezentă devine un mormânt pentru viitor. Chiar dacă tot aurul din lume devine al tău, omule, te va face mai înțelept, mai inteligent, un om de știință sau un adevărat prieten al lui Dumnezeu?

Moise, curajos și puternic în spirit, și-a salvat compatrioții, după ce mai întâi primise lecțiile superioare ale liniștii și iluminării minții. În lunga călătorie spre Țara Promisă, a fost considerat vrednic să primească Legea Divină și să o transmită Poporului său îndelung răbdător. Dar nu a fost considerat vrednic să intre în țara binecuvântată, pentru că s-a urcat pe muntele odihnei pentru a se uni pentru totdeauna cu Dumnezeu. Nimeni nu a aflat locul înmormântării sale, pentru că ochii nu i s-au estompat și fața nu i s-a schimbat. Acesta este scopul unei vieți virtuoase, o moarte vie.

Niciun mormânt nu-l așteaptă pe omul virtuos și niciun mormânt nu-i va acoperi trupul, nici fața lui nu va suferi vreo alterare.

Îți doresc, așadar, să devii tu însuți pietrarul inimii tale, pentru a grava pe ea Cuvintele Divine. Astfel vei acționa, precum artistul sculptor. Mai întâi vei lua marmura solidă impură și cu ajutorul Cuvântului Divin vei tăia și curăța piatra de toată murdăria și corpurile străine. Apoi vei tăia bucățile inutile care tulbură și împiedică progresul lucrării și în final vei da forma generală, astfel încât desenul să înceapă să se estompeze. În cele din urmă, asigură-te că piatra dură va „semăna” perfect cu originalul. Când, în cele din urmă, vei distruge idolul de aur și vei evita dorința lăcomiei, sufletul tău va încolți, precum toiagul preoțesc al lui Aaron.

Scopul tău de acum înainte va fi să fii numit „prieten al lui Dumnezeu”, părăsind orice patimă și răutate de pe pământ și privind doar spre marile culmi ale virtuții...

Dumnezeu ne-a creat după chipul și asemănarea Sa. Prima este înnăscută în noi, în timp ce pe a doua o vom realiza doar prin propria noastră

intenție bună și bună, deoarece se dezvoltă cu mare efort și o continuă ascensiune spirituală. La începutul drumului spre perfecțiune, sufletul este încă rob al patimilor, dar, ajungând la capătul acestui drum, este liber de dominația răului. Punctul culminant al acestei libertăți este voința proprie care duce la supunerea voluntară față de Dumnezeu. Singurul lucru pe care sufletul îl consideră apoi „onorabil și onorabil” este să fie un prieten credincios al lui Dumnezeu.

Acestea sunt lucrurile pe care aveam să ți le spun, Cezaree, omul lui Dumnezeu, cu privire la perfecțiunea vieții virtuoase. Virtutea, de altfel, nu se bazează doar pe cunoaștere și pe vorbe lungi inutile, ci este în principal o chestiune de dispoziție interioară și sete a sufletului. De aceea, Apostolul Pavel i-a caracterizat pe atenieni ca fiind oameni cărora le plăcea să schimbe opinii inovatoare, dar fără a proiecta, totuși, o voință și o sete pentru cunoașterea perfectă a binelui.

V-am vorbit despre marele și mărețul Moise care a fost vrednic să fie numit „prietenul lui Dumnezeu”, pentru că cu viața sa sârguincioasă a reușit să atingă perfecțiunea. Căci noi am atins cu adevărat Perfectul, atunci când ne despărțim de viața răului, nu ca niște robi care se tem de pedeapsă, nici ca niște motive ascunse, care doresc justa pedeapsă și fac bine cu perspectiva răsplătirii, schimbând viața virtuoasă cu o dispoziție spre schimb, ci văzând-o mai presus de bunurile care ne așteaptă în viața viitoare, țintim numai spre Prietenia lui Dumnezeu.

Fie ca într-o zi să fim numiți prieteni ai lui Dumnezeu, căci, fratele meu, aceasta este perfecțiunea vieții. Amin.